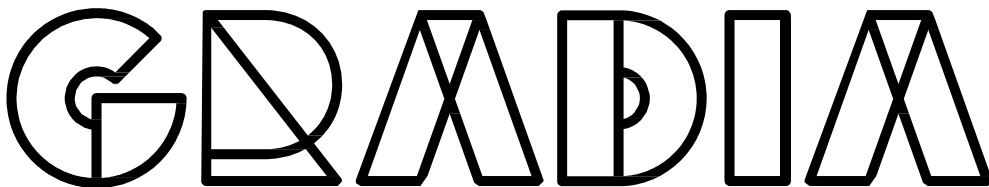

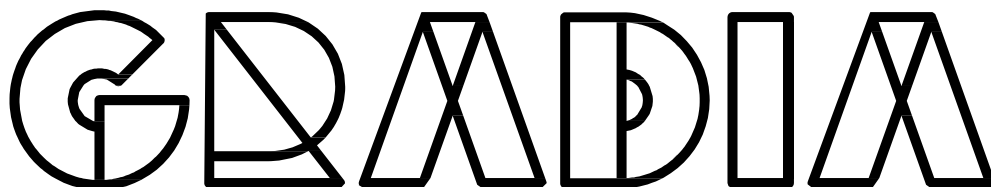
SUUNNITELMA KURINPITOKEINOJEN
KÄYTTÄMISESTÄ JA NIIHIN LIITTYVISTÄ
MENETTELYTAVOISTA

Rehtori Pirjo Kauhasen viranhaltijapäätös 38/2024, 7.3.2024

SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto.....	2
2	Kurinpitoa edellyttävät tapahtumat.....	3
3	Kurinpidolliset keinot	3
3.1	Opetuksesta poistaminen jäljellä olevan oppitunnin ajaksi	3
3.2	Opetukseen osallistumisen epääminen kolmen päivän ajaksi	4
3.3	Oppilaitoksen tiloista tai alueelta poistaminen	4
3.4	Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita	5
3.5	Oikeus tarkastaa opiskelijan tavarat.....	5
3.6	Haltuun ottamisen ja tarkastamisen yleiset periaatteet	6
3.7	Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen	6
3.8	Kirjallinen varoitus.....	7
3.9	Määräaikainen erottaminen.....	7
3.9.1	Oppivelvollisen opiskelijan määräaikainen erottaminen	7
3.9.2	Muun kuin oppivelvollisen opiskelijan määräaikainen erottaminen	8
3.10	Asuntolasta erottaminen	9
4	Opiskeluoikeuden peruuttaminen, palauttaminen ja pidättäminen	10
4.1	Opiskeluoikeuden peruuttaminen ja palauttaminen	10
4.2	Opiskeluoikeuden pidättäminen	12
5	Tiedottaminen	13
5.1	Opiskelijoiden osallisuus	14
5.2	Yhteistyö eri viranomaisten ja huoltajien kanssa	14
6	Suunnitelman seuranta sekä toteutumisen ja vaikuttavuudenarviointi	15

Rehtori Pirjo Kauhasen viranhaltijapäätös 38/2024, 7.3.2024

1 Johdanto

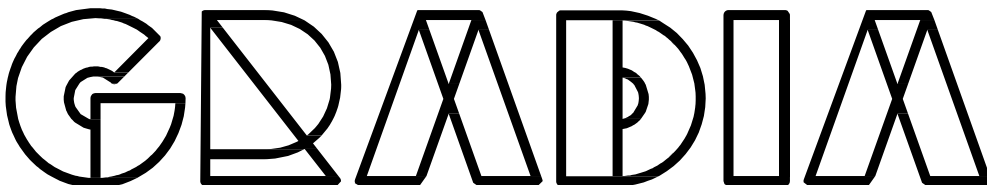
Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 80§:ssä säädetään opiskelijanoikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön. Kurinpidosta säädetään lain 85, 86 ja 93 §:ssä. Lain 94 §:ssä (164/2022) säädetään opiskelijan velvollisuuksista.

Koulutuksen järjestäjän tulee lain mukaan laatia suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Opetushallitus on antanut määräyksen (OPH-1106-2022) suunnitelman laatimisesta.

Ammattiopisto Gradiassa yhtenäisillä kurinpitokäytänteillä ja niihin liittyvillä menettelytavoilla turvataan oppilaitoksen työrauhaa, sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä oppilaitosyhteisön ja siihen kuuluvan asuntolatoiminnan turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Toimintaperiaatteet ovat yhdenmukaiset ja oikeudenmukaisuus toteutuu kurinpitokeinojen käyttämisessä sekä eri osapuolet sitoutuvat sovittuihin toimintatapoihin. Kurinpitokeinoja käytettäessä noudatetaan hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita ja keinot perustuvat asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin.

Suunnitelmaan on kirjattu keskeiset sisällöt ja periaatteet. Suunnitelma kurinpito- käytänteistä ja niihin liittyvistä menettelytavoista kattaa ammatilliset tutkinnot, tutkintokoulutukseen valmentavan Tuva-koulutuksen ja asuntolatoiminnan. Suunnitelmaa sovelletaan Gradiassa järjestettävään aikuisten perusopetukseen.

- Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, luku 1, 2§ Ammatillisen koulutuksen ja tutkintojen tarkoitus, luku 9 Turvallinen opiskeluympäristö, Luku 10 Opiskelijan muut oikeudet ja velvollisuudet, 94 §.
- OPH määräys OPH-1106-2022 Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.
- Laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta 30.12.2020/1215 luku 1 2§, luku 5 20§, luku 6 26§
- Perusopetuslaki 628/1998 luku 1 3a §, luku 7, 29 § Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön Suunnitelma kurinpitokeinojen ja kasvatustieteiden käytännön kehittämistä ja niihin liittyvistä menettelytavoista
- Oppivelvollisuuslaki 1214/2020 luku 2, 8 § Oppivelvollisuuden suorittaminen opiske-luoikeuden määräaikaisen menettämisen aikana

Rehtori Pirjo Kauhasen viranhaltijapäätös 38/2024, 7.3.2024

2 Kurinpitoa edellyttävät tapahtumat

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Oppilaitokseen ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen, ja jonka hallussa pidolle ei ole hyväksyttävää syytä.

Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyvä asiallisesti. Opiskelijan on käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.

Opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

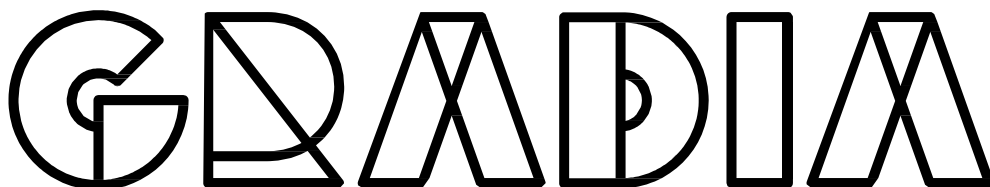
Opiskelija, joka häiritsee opetusta, rikkoo järjestyssääntöjä, käyttäytyy uhkaavasti tai vaarantaa turvallisuutta rangaistaan kurinpidollisesti opetustilanteesta poistamalla, kirjallisella varoituksella tai erottamalla oppilaitoksesta oppivelvollinen opiskelija enintään kolmeksi kuukaudeksi ja muu kuin oppivelvollinen opiskelija enintään yhdeksi vuodeksi. Kurinpitotoimea harkittaessa on otettava huomioon teon laatu sekä opiskelijan ikä ja kehitystaso.

3 Kurinpidolliset keinot

3.1 Opetuksesta poistaminen jäljellä olevan oppitunnin ajaksi

Opiskelija, joka häiritsee opetusta, käyttäytyy väkivaltaisesti, uhkaavasti tai vaarantaa toisen henkeä tai terveyttä, voidaan poistaa jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta, muusta tilasta sekä oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta, jossa opetusta tai muuta opiskeluun liittyvää toimintaa annetaan. Opetuksesta poistetulle toisen asteen opiskelijalle ei tarvitse järjestää valvontaa. Poikkeuksena ovat tilanteet, missä arvioidaan opiskelijan toimintakyvyn tai terveydentilan edellyttävän läsnäoloa ja avun hankkimista.

Opettaja ilmoittaa poistamisen syyn opiskelijalle ja alaikäisen opiskelijan huoltajalle. Yhteydenotto ja toimenpiteet (pvm, ilmoittaja, asia) merkitään Wilmaan Ohjauksen seurantalomakkeeseen, jotta tilanne voidaan jälkikäteen todentaa.

Rehtori Pirjo Kauhasen viranhaltijapäätös 38/2024, 7.3.2024

3.2 Opetukseen osallistumisen epääminen kolmen päivän ajaksi

Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan taikka oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Epäämisen aikana opiskelijalle on järjestettävä Lain ammatillisesta koulutuksesta 99 §:ssä tarkoitettuna opiskelijahuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi opiskelijalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja opiskelijan palatessa opetukseen. Opiskelijalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.

Koulutuspäällikkö päättää opetuksesta epäämisestä. HOKS-ohjaaja ilmoittaa poistamisesta huoltajalle. Poistamisen syy on ilmoitettava opiskelijalle ja alaikäisen huoltajalle. Yhteydenotto ja toimenpiteet (pvm, ilmoittaja, asia) merkitään Wilmaan Ohjauksen seurantalomakkeeseen, jotta tilanne voidaan jälkikäteen todentaa.

3.3 Oppilaitoksen tiloista tai alueelta poistaminen

Rehtorilla, apulaisrehtorilla, koulutuspäälliköllä ja opettajalla on oikeus poistaa luokahuoneesta, muusta opetustilasta ja oppilaitoksen tilaisuudesta opiskelija, joka ei noudata poistumismääräystä. Rehtorilla, apulaisrehtorilla, koulutuspäälliköllä ja opettajalla on myös oikeus poistaa oppilaitoksen alueelta opiskelija, joka ei poistu saatuaan tiedon opetuksen epäämisestä.

Jos poistettava opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla, apulaisrehtorilla, koulutuspäälliköllä ja opettajalla on oikeus käyttää opiskelijan poistamiseksi tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioiden ottaen. Tarvittaessa tilanteeseen kutsutaan poliisi.

Rehtori, apulaisrehtori, koulutuspäällikkö ja opettaja voivat edellä mainituissa tilanteissa toimia yhdessä tai kumpikin erikseen. Opiskelijan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai koulutuspäällikön, apulaisrehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta rehtorille.

Rehtori Pirjo Kauhasen viranhaltijapäätös 38/2024, 7.3.2024

3.4 Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita

Opiskelija ei saa tuoda oppilaitokseen, eikä pitää hallussaan, sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen, ja jonka hallussa pidolle ei ole hyväksyttävää syytä.

Rehtorilla, apulaisrehtorilla, koulutuspäälliköllä tai opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa kielletty esine tai aine.

Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla, apulaisrehtorilla, koulutuspäälliköllä tai opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Näissä tilanteissa tulee olla aina mukana toinen oppilaitoksen henkilöstöön kuuluva henkilö. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain opiskelijan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita.

Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa myös ajan, jolloin opiskelija osallistuu koulutuksen järjestäjän hyväksymään henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaiseen koulutukseen tai toimintaan.

3.5 Oikeus tarkastaa opiskelijan tavarat

Jos on ilmeistä, että opiskelijalla on hallussa esineitä tai aineita, joilla hän vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, on opettajalla työpäivän aikana oikeus tarkastaa opiskelijan mukana olevat tavarat, opiskelijan hallinnassa olevat oppilaitoksen säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa.

Opettajalla, koulutuspäälliköllä, apulaisrehtorilla ja rehtorilla on oikeus esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jos opiskelija pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.

Opiskelijalle ilmoitetaan ennen tarkastusta syy. Tarkastajan tulee olla opiskelijan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva. Opiskelijan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla.

Rehtori Pirjo Kauhasen viranhaltijapäätös 38/2024, 7.3.2024

Tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.

3.6 Haltuun ottamisen ja tarkastamisen yleiset periaatteet

Edellä kuvatut toimenpiteet toteutetaan mahdollisimman turvallisesti. Toimenpiteillä ei saa puuttua opiskelijan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi.

Esineiden ja aineiden haltuun ottamisessa ja opiskelijan tarkastamisessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta.

Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan, koulutuspäällikön tai apulaisrehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta rehtorille. Opiskelijan tarkastaminen ja esineiden ja aineiden haltuun ottaminen kirjataan Wilmaan ohjauksen seurantalomakkeeseen.

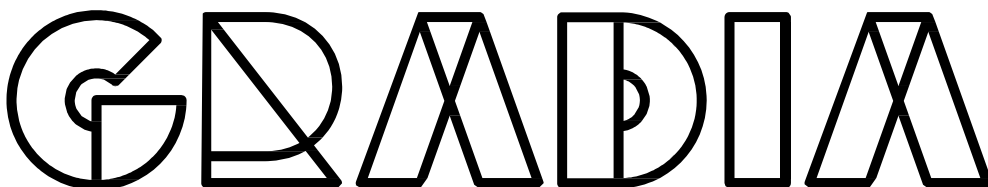
Haltuun ottamisesta ja tarkastamisesta ilmoitetaan alaikäisen opiskelijan huoltajille mahdollisimman pian.

3.7 Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen

Opiskelijalta haltuun otetut esineet tai aineet luovutetaan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle tai, jos opiskelija on täysi-ikäinen, hänelle itselleen. Esineet ja aineet tulee kuitenkin luovuttaa poliisille tai muulle laissa säädetylle viranomaiselle, jos opiskelijalla, tämän huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan.

Ennen luovuttamista esine tai aine säilytetään huolellisesti. Esineiden ja aineiden luovutus järjestetään mahdollisimman pian haltuunotosta. Haltuun otetut huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, ammuksien ja kaasusumuttimet sekä räjähteet luovutetaan poliisille välittömästi. Opiskelijalle itselleen luovutettavat esineet ja aineet luovutetaan työpäivän päätyttyä.

Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa haltuun ottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, sen voi koulutuspäällikkö, apulaisrehtori tai rehtori todisteellisesti hävittää. Esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen tulee kirjata.

Rehtori Pirjo Kauhasen viranhaltijapäätös 38/2024, 7.3.2024

3.8 Kirjallinen varoitus

Opiskelijalle voidaan antaa kirjallinen varoitus, jos hän häiritsee opetusta, käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti tai menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo oppilaitoksen ja oppilaitoksen asuntolan järjestystä.

Lisäksi opiskelijalle voidaan antaa kirjallinen varoitus, jos hän kieltäytyy huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisestä tai on huumausainetestiä koskevan selvityksen mukaan käyttänyt huumausaineita muuhun kuin lääkinälliseen tarkoitukseen, siten että hänen toimintakykynsä on heikentynyt.

Ennen opiskelijan kirjallista varoitusta on kurinpitotoimen syynä oleva teko tai laiminlyönti yksilöitävä opiskelijalle, varattava opiskelijalle tilaisuus tulla kuulluksi sekä hankittava tarpeellinen selvitys. Koulutuspäällikkö vastaa kuulemistilaisuuden kutsusta, kuulemistilaisuuden järjestämisestä sekä päätöksessä tarvittavien asiakirjojen toimittamisesta apulaisrehtorille. Asuntolaa koskevasta kuulemistilaisuuden järjestämisestä vastaa asuntolatoiminnasta vastaava esihenkilö. Hän toimittaa päätöksessä tarvittavat asiakirjat rehtorille.

Päätöksen kirjallisesta varoituksesta tekee rehtori. Päätös tehdään apulaisrehtorin tai asuntolatoiminnasta vastaavan esihenkilön selvityksen ja kuulemistilaisuuden muistion pohjalta. Opiskelija voi hakea muutosta kirjallista varoitusta koskevaan päätökseen valittamalla hallinto-oikeuteen 14 vuorokauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

3.9 Määräaikainen erottaminen

3.9.1 Oppivelvollisen opiskelijan määräaikainen erottaminen

Oppivelvollinen opiskelija voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi (enintään kolmen kuukaudeksi), jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa kirjallisen varoituksen saatuaan edellä mainittua epäasiallista käyttäytymistä ja järjestyssääntöjen rikkomista. Määräaikaisesta erottamisesta, päättää koulutuksen järjestäjän asettama monijäseninen toimielin (Gradian laajennettu SORA-toimielin, suunnitelmassa jatkossa lyhennetty muoto SORA-toimielin).

Ennen opiskelijan määräaikaista erottamista oppilaitoksesta on opiskelijalle kurinpitotoimen syynä oleva teko tai laiminlyönti yksilöitävä, kuultava opiskelijaa ja huoltajaa sekä hankittava tarpeellinen selvitys. Koulutuspäällikön laatiman selvityksen pohjalta järjestetään opiskelijalle ja alaikäisen opiskelijan huoltajalle mahdollisuus tulla kuulluksi (kuulemistilaisuus) apulaisrehtorin johdolla.

Rehtori Pirjo Kauhasen viranhaltijapäätös 38/2024, 7.3.2024

Koulutuspäällikkö vastaa kuulemistilaisuuden kutsun lähettämisestä. Kuulemistilaisuudessa oppivelvolliselle tehdään myös suunnitelma oppivelvollisuuden suorittamisesta määräaikaisen erottamisen aikana. Kuulemistilaisuudesta tehdään muistio.

Koulutuspäällikkö kokoaa tarvittavat selvitykset ja asiakirjat Sora-toimielimen puheenjohtajalle päätöksentekoa varten. Koulutuspäällikkö toimii asian esittelijänä Sora-toimielimen kokouksessa. Asiakirjat ovat nähtävinä kokouksessa sekä ennen kokousta koulutuspäälliköllä. Sora-toimielin tekee päätöksen opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta.

Jos oppivelvollinen ilman perusteltua syytä ei osallistu suunnitelman laadintaan tai olenaisesti laiminlyö suunnitelman noudattamisen hänet voidaan katsoa eronneeksi.

Päätös määräaikaisesta erottamisesta toimitetaan pöytäkirjan otteella opiskelijalle ja huoltajalle todisteellisesti. Siihen voi hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen 14 vuorokauden kuluessa päätöksen tiedoksisäännästä.

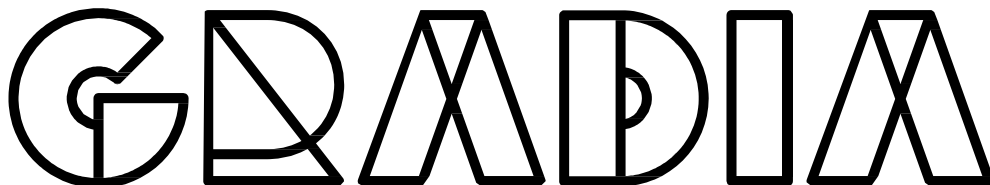
Opiskelijan määräaikaista erottamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei hallinto-oikeus tai opiskelijoiden oikeusturvalautakunta toisin päättä.

3.9.2 Muun kuin oppivelvollisen opiskelijan määräaikainen erottaminen

Opiskelija voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi (enintään yhdeksi vuodeksi), jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa kirjallisen varoituksen saatuaan edellä mainittua epäasiallista käyttäytymistä ja järjestyssääntöjen rikkomista. Jyväskylän koulutuskuntayhtymässä laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) 93§:n mukaisesti korkeintaan kolmen kuukauden erottamisesta voi päättää rehtori (kuntayhtymän johtajan päätös 2/10/2018). Pidemmässä kuin kolmen kuukauden, enintään yhden vuoden kestävästä määräaikaisesta erottamisesta päättää koulutuksen järjestäjän asettama monijäseninen toimielin (SORA-toimielin).

Ennen opiskelijan määräaikaista erottamista oppilaitoksesta on opiskelijalle kurinpitotoimen syynä oleva teko tai laiminlyönti yksilöitävä, kuultava opiskelijaa ja alaikäisen opiskelijan huoltajaa sekä hankittava tarpeellinen selvitys.

Koulutuspäällikön laatiman selvityksen pohjalta järjestetään opiskelijalle ja alaikäisen opiskelijan huoltajalle mahdollisuus tulla kuulluksi (kuulemistilaisuus) apulaisrehtorin johdolla. Koulutuspäällikkö vastaa kuulemistilaisuuden kutsun lähettämisestä.

Rehtori Pirjo Kauhasen viranhaltijapäätös 38/2024, 7.3.2024

Lyhytaikaisessa, korkeintaan kolmen kuukauden määräaikaisessa erottamisessa apulaisrehtori toimittaa asiakirjat (selvitykset ja kuulemistilaisuuden muistion) rehtorille. Yli kolmen kuukauden, mutta enintään vuoden pituisissa määräaikaisessa erottamisessa koulutuspäällikkö toimittaa asiakirjat Sora-toimielimen puheenjohtajalle päätöksen tekoa varten.

Koulutuspäällikkö toimii opiskelijan määräaikaista erottamista koskevan asian esittelijänä Sora-toimielimen kokouksessa. Asiakirjat ovat nähtävinä kokouksessa sekä ennen kokousta koulutuspäälliköllä.

Päätös määräaikaisesta erottamisesta toimitetaan pöytäkirjan otteella opiskelijalle ja alaikäisen opiskelijan huoltajalle todisteellisesti. Siihen voi hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen 14 vuorokauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

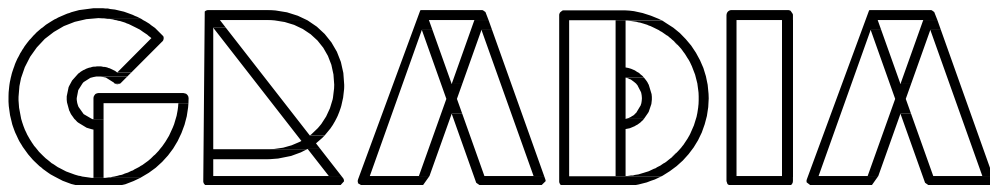
Opiskelijan määräaikaista erottamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei hallinto-oikeus tai opiskelijoiden oikeusturvalautakunta toisin päättä.

3.10 Asuntolasta erottaminen

Koulutuksen järjestäjän asuntolassa asuvalla opiskelijalle voidaan antaa kirjallinen varoitus, jos hän käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti asuntolan tiloissa taikka rikkoo asuntolan järjestystä. Jos teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä mainittua käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi.

Asuntolasta erottamisesta päättää koulutuksen järjestäjän asettama monijäseninen toimielin (SORA-toimielin). Muun kuin oppivelvollisen opiskelijan asuntolasta erottamisesta päättää rehtori (Jyväskylän koulutuskuntayhtymän johtajan päätöksen 2/10/2018 mukaisesti).

Ennen opiskelijan asuntolasta erottamista on opiskelijalle kurinpitotoimen syynä oleva teko tai laiminlyönti yksilöitävä, kuultava opiskelijaa ja alaikäisen opiskelijan huoltajaa sekä hankittava tarpeellinen selvitys. Asuntolasta vastaava esihenkilö vastaa kuulemistilaisuuden järjestämisestä sekä toimittaa asiakirjat SORA-toimielimen puheenjohtajalle tai muun kuin oppivelvollisen opiskelijan kohdalla rehtorille (selvitykset ja kuulemistilaisuuden muistion) päätöksentekoa varten.

Rehtori Pirjo Kauhasen viranhaltijapäätös 38/2024, 7.3.2024

Päätös asuntolasta erottamisesta toimitetaan pöytäkirjan otteella opiskelijalle ja alaikäisen opiskelijan huoltajalle todisteellisesti. Opiskelija voi hakea muutosta asuntolasta erottamista koskevasta päätöksestä valittamalla hallinto-oikeuteen 14 vuorokauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Opiskelijan asuntolasta erottamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei hallinto-oikeus tai opiskelijoiden oikeusturva- lautakunta toisin päättä.

4 Opiskeluoikeuden peruuttaminen, palauttaminen ja pidättäminen

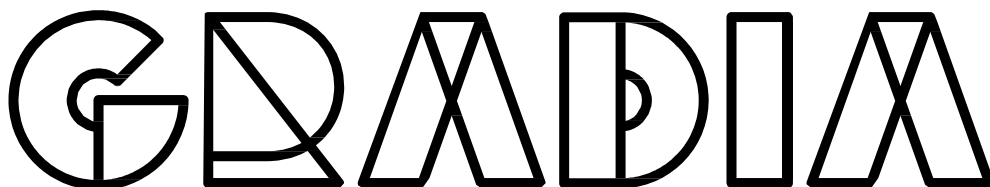
4.1 Opiskeluoikeuden peruuttaminen ja palauttaminen

Opiskeluoikeus voidaan peruuttaa asetuksessa ammatillisesta koulutuksesta (asetus 673/2017) määritellyillä aloilla (ns. SORA-alat). Kun koulutukseen tai ammatissa toimimiseen sisältyy alaikäisten turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta tai liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia, voi koulutuksen järjestäjä peruuttaa oikeuden suorittaa tutkinto sekä oikeuden osallistua tutkintokoulutukseen.

Opiskelijalta voidaan peruuttaa opiskeluoikeus, jos hän on vaarantamalla toistuvasti tai vakavasti toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden osoittanut ilmeisen soveltumattomaksi toimimaan koulutukseen liittyvissä käytännön tehtävissä oppilaitoksessa tai työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä tai ei täytä terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä.

Opiskeluoikeuden peruuttamisen perusteena voi olla myös se, että opiskelija on hakeutuessaan opintoihin salannut aikaisemman opiskeluoikeuden peruuttamista koskevan päätöksen.

Koulutuksen järjestäjä voi peruuttaa opiskeluoikeuden myös, kun koulutukseen liittyvät käytännön työtehtävät oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä ja se on tarpeen alaikäisten suojelemiseksi. Opiskeluoikeus voidaan peruuttaa, jos opiskelija on tuomittu rangaistukseen väkivalta-, huumausaine-, sukupuolisiveellisyttä loukkaavasta rikoksesta tai seksuaalirikoksesta (rikoslaki 39/1889).

Rehtori Pirjo Kauhasen viranhaltijapäätös 38/2024, 7.3.2024

Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista koulutuksen järjestäjän on selvitettävä yhdessä opiskelijan kanssa tämän mahdollisuus hakeutua suorittamaan muuta tutkintoa tai koulutusta.

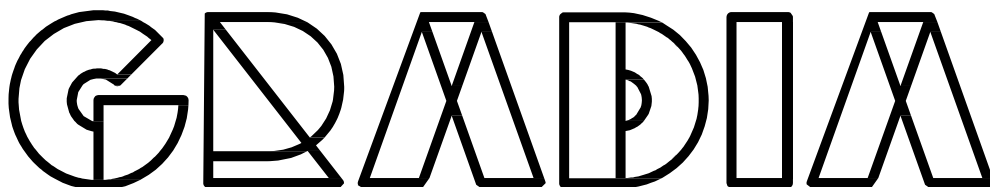
Ennen opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamista on opiskelijalle yksilöitävä peruuttamiseen liittyvä syy, teko tai laiminlyönti ja järjestettävä opiskelijalle ja alaikäisen opiskelijan huoltajalle tilaisuus tulla kuulluksi sekä hankittava tarpeellinen selvitys. Koulutus­päällikön laatiman selvityksen pohjalta järjestetään opiskelijalle ja alaikäisen opiskelijan huoltajalle mahdollisuus tulla kuulluksi (kuulemistilaisuus) apulaisrehtorin johdolla. Koulutus­päällikkö vastaa kuulemistilaisuuden kutsun lähettämisestä. Kuulemistilaisuudesta tehdään muistio.

Koulutus­päällikkö kokoaa tarvittavat selvitykset ja asiakirjat Sora-toimielimelle ja toimii asian esittelijänä Sora-toimielimen kokouksessa. Asiakirjat ovat nähtävinä kokouksessa sekä ennen kokousta koulutus­päälliköllä. Sora-toimielin tekee päätöksen opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamisesta.

Päätös opiskeluoikeuden peruuttamisesta toimitetaan pöytäkirjan otteella opiskelijalle ja alaikäisen opiskelijan huoltajalle todisteellisesti. Opiskelija voi valittaa opiskeluoikeuden peruuttamis­päätöksestä Opiskelijoiden oikeusturvalautakuntaan 14 vuorokauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Opiskelijalle tiedotetaan valittamisoikeudesta. Opiskelija voi valittaa edelleen Opiskelijan oikeusturvalautakunnan päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei hallinto-oikeus tai opiskelijoiden oikeusturvalautakunta toisin päätä.

Kun opiskeluoikeuden peruuttamisen edellytykset ovat poistuneet, opiskelija voi hakea Sora-toimielimeltä opiskeluoikeuden palauttamista. Opiskelija hakee opiskeluoikeuden palauttamista kirjallisesti vapaamuotoisella hakemuksella, jonka liitteenä ovat asiakirjat, jotka osoittavat opiskeluoikeuden peruuttamisen edellytysten poistuneen.

Rehtori Pirjo Kauhasen viranhaltijapäätös 38/2024, 7.3.2024

4.2 Opiskelu-oikeuden pidättäminen

Oikeus opiskeluun voidaan pidättää asetuksessa mainituilla aloilla opiskelijalta, joka kieltäytyy terveydentilan toteamiseksi suoritettavista tarkastuksista tai tutkimuksista. Opiskelijalta voidaan pidättää oikeus opiskeluun siihen asti, kunnes hän on esittänyt terveydentilaa koskevat todistukset.

Jos opiskelija kieltäytyy pyydetyin rikostaustatodistuksen toimittamisesta opinnoissa, joihin sisältyy olennaisesti alaikäisen kanssa työskentelyä, häneltä voidaan pidättää oikeus opiskeluun siihen asti, kun hän toimittaa rikostaustatodistuksen.

Asiakirjoja pyydettyä käydään asia läpi opiskelijan kanssa ja täytetään opiskelijan ja koulutuspäällikön allekirjoittama lomake. Koulutuspäällikkö kirjaa asiakirjapyyntö Multi-Primus-ohjelmaan Sora-välilehdelle.

Apulaisrehtori tekee koulutuspäällikön valmistelun pohjalta esityksen opiskelijan opiskelu-oikeuden pidättämisestä. Koulutuspäällikön laatiman selvityksen pohjalta järjestetään opiskelijalle ja alaikäisen opiskelijan huoltajalle mahdollisuus tulla kuulluksi (kuulemistilaisuus) apulaisrehtorin johdolla. Koulutuspäällikkö vastaa kuulemistilaisuuden kutsun lähettämisestä. Kuulemistilaisuudesta tehdään muistio. Kuulemistilaisuudessa oppivelvolliselle tehdään suunnitelma oppivelvollisuuden suorittamisesta opiskelu-oikeuden pidättämisen aikana.

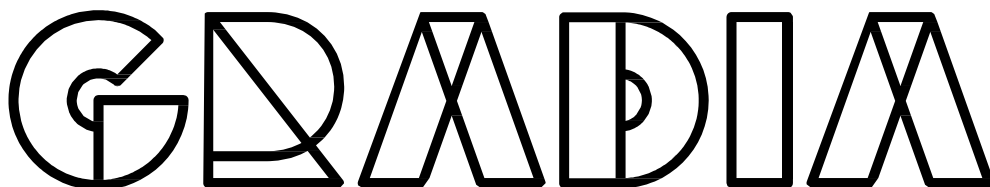
Jos oppivelvollinen ilman perusteltua syytä ei osallistu suunnitelman laadintaan tai olennaisesti laiminlyö suunnitelman noudattamisen hänet voidaan katsoa eronneeksi.

Koulutuspäällikkö kokoaa tarvittavat selvitykset ja asiakirjat Sora-toimielimen puheenjohtajalle ja toimii asian esittelijänä Sora-toimielimen kokouksessa. Asiakirjat ovat nähtävänä kokouksessa sekä ennen kokousta koulutuspäälliköllä.

Sora-toimielin tekee päätöksen opiskelu-oikeuden pidättämisestä kiireellisenä. Päätös toimitetaan opiskelijalle ja alaikäisen opiskelijan huoltajalle pöytäkirjan otteella todisteellisesti.

Opiskelija voi hakea muutosta opiskelu-oikeuden pidättämispäätöksestä valittamalla hallinto-oikeuteen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätös on voimassa siihen asti, kun opiskelija toimittaa pyydetyt asiakirjat. Opiskelijan toimitettua pyydetyt todistukset koulutuspäällikkö tiedottaa asiasta Sora-toimielimen puheenjohtajalle.

Rehtori Pirjo Kauhasen viranhaltijapäätös 38/2024, 7.3.2024

Opiskelijan opiskeluoikeuden pidättämistä koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei hallinto-oikeus tai opiskelijoiden oikeusturvalautakunta toisin määrää.

Jos opiskelijan toimittamissa terveydentilatodistuksissa tai rikosrekisteriotteessa ei ole mitään sellaista tietoa, joka aiheuttaa jatkotoimenpiteitä tai lisäselvityksiä, koulutuspäällikkö tiedottaa välittömästi opiskelijalle sekä Sora-toimielimen puheenjohtajalle opiskeluoikeuden pidättämispäätöksen raukeamisesta. Sora-toimielin tekee päätöksen opiskelun pidättämispäätöksen raukeamisesta kiireellisenä.

Opiskeluoikeuden pidättämisoikeuden raukeaminen ja päivämäärä kirjataan seuraavaan Sora-toimielimen pöytäkirjaan.

Jos koulutuspäällikön selvityksen perusteella päädytään jatkotoimenpiteisiin kuten esimerkiksi opiskeluoikeuden peruuttamiseen, edetään opiskeluoikeuden peruuttamisprosessin mukaisesti.

5 Tiedottaminen

Henkilöstö perehdytetään kurinpitoon liittyviin yhtenäisiin menettelytapoihin ja käytänteisiin. Uusien opettajien ja muun henkilöstön työhön perehdytyksen yhteydessä käydään läpi oppilaitoksen järjestyssäännöt ja suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvät menettelytavat. Kurinpitoon liittyviä ohjeita käydään läpi myös yhteisissä tilaisuuksissa kuten henkilöstön kehittämis- ja koulutuspäivissä. Perehdyttämisestä vastaa alan koulutuspäällikkö yhdessä apulaisrehtorin kanssa. Kurinpitoon liittyvät asiakirjat ja ohjeistukset ovat henkilöstön käytössä ja saatavilla Intranetistä.

Ammattiopisto Gradian kurinpitokäytänteistä ja niihin liittyvistä menettelytavoista tiedotetaan opiskelijoille ja huoltajille mm. gradia.fi-sivuilla ja Mun Gradia-opiskelijaintrassa sekä muiden palveluiden tuottajien verkkosivuilla, jaettavissa tiedotteissa ja oppilaitoksen Wilman kautta. Huoltajille tiedotetaan käytänteistä muun muassa kotiväenilloissa.

Uusien opiskelijoiden kanssa käydään läpi oppilaitoksen järjestyssäännöt ja mahdollisiin rikkomuksiin liittyvät seuraamukset. Perehdytyksessä korostetaan jokaisen oppilaitosyhteisöön kuuluvan oikeutta turvalliseen opiskeluympäristöön sekä häiriöiden ja rikkomusten ennaltaehkäisyä.

Rehtori Pirjo Kauhasen viranhaltijapäätös 38/2024, 7.3.2024

5.1 Opiskelijoiden osallisuus

Ammattiopisto Gradian opiskelijayhdistys on mukana kehittämässä oppilaitoksen sisäistä yhteistyötä ja turvallista toimintaympäristöä yhdessä henkilöstön kanssa. Yhdistys osallistuu erilaisiin työryhmiin opiskelijoiden edustajana sekä järjestää vapaa-ajan toimintaa opiskelijoille.

Opinnoissaan pidemmälle edenneet tutor-opiskelijat auttavat uusia opiskelijoita opiskelussa, oppilaitokseen tutustumisessa ja vapaa-ajantoiminnoissa. Koulutuksen järjestäjän asuntolassa toimii myös asuntolatutoreita, jotka auttavat, tukevat ja opastavat uusia asukkaita asuntolan arjessa.

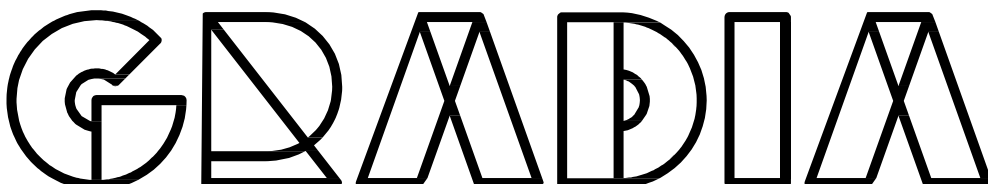
5.2 Yhteistyö eri viranomaisten ja huoltajien kanssa

Viranomaisten kanssa tehdään ennaltaehkäisevää ja kehittäväää toimintaa erilaisissa yhteistyöryhmissä ja tapahtumissa. Poliisille tehdään ilmoitus, rikosilmoitus- tai tutkintapyyntö tapauksista, jotka edellyttävät viranomaisen läsnäoloa, toimia tai joissa on mahdollinen rikosepäily. Tällaisia ovat esimerkiksi päihde-, varkaus-, uhka- tai väkivaltatapaukset.

Lastensuojelulaki (2007/417) 25 § määrittelee ilmoitusvelvollisuudesta. Oppilaitoksessa työskentelevän velvollisuus on tehdä lastensuojeluilmoitus, jos alaikäisen opiskelijan olosuhteissa on huolen aihetta. Lastensuojeluilmoitus tehdään esim. päihtyneestä alaikäisestä opiskelijasta. Oppilaitoksen henkilöstön tietoon tulleesta alaikäiseen kohdistuneesta väkivallasta sekä seksuaalirikosepäilystä tehdään lastensuojeluilmoituksen lisäksi ilmoitus poliisille.

Huoltajien ja koulun yhteistyön keskeisenä tavoitteena on opiskelijan kasvun ja kehityksen tukeminen ja huolenpito siten, että se vahvistaa opiskelijan itsenäisyyttä ja vastuullisuutta, edistää opiskelua sekä mahdollistaa opiskelijalle tuen saannin terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia koskevissa asioissa.

Kurinpidollisiin- ja turvaamistoimenpiteisiin johtavissa asioissa yhteydenpito alaikäisen huoltajiin on ajantasaista ja avointa. Alaikäisen opiskelijan huoltajille tiedotetaan välittömästi esimerkiksi opiskelijan tavaroiden tarkastamisesta, opetukseen osallistumisen epäamisestä ja opiskelijan päihteiden käytöstä.

Rehtori Pirjo Kauhasen viranhaltijapäätös 38/2024, 7.3.2024

Tärkeä osa oppilaitoksen ja huoltajien yhteistyössä ovat yhteiset tilaisuudet. Opiskelun aikana huoltajille järjestetään mm. kotiväeniltoja ja avoimien ovien päiviä. Lisäksi huoltajiin ollaan yhteydessä tarpeen mukaan erityisesti muutosvaiheissa. Yhteydenpito oppilaitoksen ja huoltajien välillä tapahtuu mm. Wilman tiedotteilla ja viesteillä sekä sähköpostilla ja puhelimitse. Tarvittaessa järjestetään opiskelijan asioissa tapaamisia yhdessä huoltajien kanssa.

6 Suunnitelman seuranta sekä toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointi

Suunnitelma toteutumista seurataan osana Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian laatu järjestelmää.

Opiskelijoilta kerätään palautetta opiskeluilmapiiiristä ja turvallisuudesta. Saatu opiskelijapalaute käsitellään Ammattiopisto Gradian johtoryhmässä sekä osaamispooleissa ja koulutusaloilla. Turvallisuuteen liittyviä kysymyksiä käsitellään myös oppilaitoksen opiskeluhuoltoryhmässä ja kampusten yhteisöllisen opiskeluhuollon HYRY-ryhmissä.

Oppilaitoksen johtoryhmässä käsitellään kurinpitotoimenpiteiden määrää, määrään liittyvää kehitystä ja kurinpitomenettelyyn johtaneita syitä. Lisäksi arvioidaan kurinpitoon liittyvien prosessien toimivuutta ja vaikuttavuutta.

Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista ajantasaisuutta arvioidaan ja se päivitetään tarvittaessa. Seurannasta ja päivittämisestä vastaa rehtori.

